

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ
ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle
@: fundacijawiedziecwiecej@gmail.com
tel: 721 394 667

Kędzierzyn-Koźle, 7 stycznia 2021

Regionalna Dyrekcja Lasów
Państwowych w Katowicach,
ul. św. Huberta 43/45,
40-543 Katowice.

dotyczy: konsultacji społecznych projekt Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Kędzierzyn na lata 2021-2030

Uwagi do PUL Nadleśnictwa Kędzierzyn na lata 2021-2030

Po lekturze elaboratu (dalej jako PUL) z załącznikami (dalej jako POP i POŚ) dla Nadleśnictwa Kędzierzyn na lata 2021-30 (dalej naprzemiennie jako dokumentacja) wnoszę następujące wnioski dotyczące 7 zagadnień, na które nie znalazłem odpowiedzi lub są one zbyt skromne aby zgodzić się z argumentacją zawartą w przedstawionej podczas konsultacji dokumentacji. Wynikającej z braku prowadzonej ewaluacji wykonania PUL za okres 2011-20

ZAGADNIENIA:

Grupa 1 – zmiany klimatyczne. Dostosowanie się do nich i przeciwdziałanie

1. Zwiększenia retencji w celu przeciwdziałaniu lub próbom dostosowania do zmian klimatycznym
2. Zwiększenia ilości drzew biocenotycznych występujących na terenie nadleśnictwa
3. Zwiększenia ilości martwego drewna i pozostawienia go na terenach objętych rębniami

2. Grupa 2 – prowadzenie badań

1. Prowadzenia badań związanych z rozpoznaniem istniejących gatunków

3. Grupa 3 – konflikty społeczne

1. Wprowadzenia stref buforowych w lasach przedlodowcowych w celu uniknięcia konfliktów społecznych oraz oddziaływania wyspy ciepła
2. Związanej z punktem 5 skierowania edukacji w kierunku osób dorosłych na temat funkcjonowania gospodarka leśnej

WNIOSKI

Grupa 1

Zobowiązanie nadleśnictwa do:

1. Prowadzenia działań związanych z gromadzeniem wód opadowych w postaci tworzenia zastawek

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ
ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle
@: fundacijawiedziecwiecej@gmail.com
tel: 721 394 667

z możliwością czasowego lub okresowego zalewania sąsiadujących drzewostanów łącznie z możliwością ich zniszczenia.

2. Prowadzenie rocznego monitoringu i sprawozdawczości z ilości magazynowanej wody
3. Pozostawienie części brzoź w borach jako gatunku domieszkowego jako siedliska dla dziuplaków
4. Zwiększenie udziału starodrzewia w postaci drzew biocenotycznych
5. Zwiększenia udziału grubego martwego drewna w postaci dłużyc lub kłód pozostawianych na siedliskach leśnych i borowych.
6. Przedstawiania sprawozdania z wykonywanych działań związanych z drzewami biocenotycznymi i martwym drewnem.

Grupa 2

Zobowiązanie nadleśnictwa do:

1. Przeprowadzenia inwentaryzacji gatunków chronionych na terenie nadleśnictwa we własnym zakresie lub we współpracy z innymi podmiotami i osobami fizycznymi
2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla młodzieży i dorosłych związanych z tematem sposobu zgłaszania zainwentaryzowanych stanowisk

Grupa 3

Zobowiązanie nadleśnictwa do:

1. Zmiana zapisów dotyczących rębni Ib w oddziałach bezpośrednio sąsiadującymi z osiedlami Piastów i Śródmieście (miasto Kędzierzyn-Koźle) poprzez zwiększenie kępy do 15% strefy i umieszczenie jej przy drogach i istniejących ścieżkach.
2. Przeprowadzenie szerokiej kampanii społecznej skierowanej do dorosłych dotyczącej celowości i sposobów pozyskiwania drewna oraz istniejących alternatyw.

UZASADNIENIE:

Ad 1

Zgodnie z dokumentacją Nadleśnictwo Kędzierzyn stabilizację lokalnych stosunków wodnych realizuje głównie poprzez projekty związane z małą retencją wodną. Są to wszelkie działania na rzecz magazynowania wody w zbiornikach, ciekach, glebie, oddziałujące na środowisko lokalne. To także działania w zakresie zwiększenia retencji gleby przez zabiegi agromelioracyjne i fitomelioracyjne, a ponadto zwiększanie intercepcji przez zalesianie i zadrzewianie. Nadleśnictwo uczestniczyło w projekcie małej retencji nizinnej.

Na str 91 POP czytamy, że (...)Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się nieduża ilość bagien, zajmują one łącznie **24,93 ha** powierzchni nadleśnictwa; jest to 6 pododdziałów zakwalifikowanych jako bagna (rodzaj użytku) oraz w 57 pododdziałach zinwentaryzowano 61 bagien jako powierzchnie nie tworzące wydzielienia. Dodatkowo część pododdziałów przeznaczonych do sukcesji to właśnie tereny zabagnione, do sukcesji przeznaczono 30 pododdziałów, z tego 23 to siedliska wilgotne i bagienne. (...)

W szczegółach nie wygląda to już tak różowo. W dokumentacji poza wymienieniem obszarów bagiennych i torfowisk brak jakiegokolwiek podsumowania w jaki jest ich stan. W połowie 2020 roku w ramach prowadzonych inwentaryzacji odwiedziliśmy kilka torfowisk i terenów bagiennych.

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ
ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle
@: fundacjawiedziecwiecej@gmail.com
tel: 721 394 667

Inwentaryzacja części tych terenów przeprowadzona w ubiegłym roku pod kątem występowania chronionych gatunków wykazała, że część torfowisk jest sucha, zmeliorowana a przez część przeprowadzone są głębokie rowy co utrudnia jakąkolwiek retencję wody na ich terenie. Całkowity brak w POP informacji o występujących na ich terenie torfowcach i efektach braku wody wskazuje, że prawdopodobnie byliśmy tam pierwszymi ludźmi od czasu funkcjonowania przynajmniej IV rewizji.

Część z nich jest wysuszona i funkcjonuje wyłącznie podczas opadów, część jest silnie zmeliorowana rowem odwadniającym o głębokości 1,5 metra co skutkuje natychmiastowym odpływem wody opadowej i zagraża funkcjonowaniu gatunków chronionych jakim są torfowce. Część terenów została odwodniona na przełomie lat 80/90. podczas ubiegłorocznych ulew gromadziło niewiele wody. Jednocześnie w POŚ i POP nie wymienia się jakiegokolwiek torfowca – można domniemywać, że funkcjonują w obrębie torfowisk ale również w wykazanych stanowiskach np. rosiczki okrągłolistnej.

Na str 48 PUL wymienia się zwiększenie powierzchni bagien, jednak nie wspomina, że jest to rów przeprowadzony przez środek użytku ekologicznego Gacek. Rów prowadzący przez środek rozlewiska trudno uznać za czynnik pozytywny w akumulacji wody na terenie nadleśnictwa. W pozostałych przypadkach pozostaje zgadywać jaki jest aktualny stan istniejących bagien i torfowisk. Inwentaryzacja części tych terenów przeprowadzona w ubiegłym roku pod kątem występowania chronionych gatunków wykazała, że część torfowisk jest sucha, zmeliorowana a przez część przeprowadzone są głębokie rowy co utrudnia jakąkolwiek retencję wody na ich terenie. Całkowity brak w POP informacji o występujących na ich terenie torfowcach wskazuje, że prawdopodobnie byliśmy tam pierwszymi ludźmi od czasu funkcjonowania przynajmniej IV rewizji.

Jednocześnie informuje się o planowanych przez nadleśnictwo działaniach w zakresie ochrony przed powodzią oraz skutkami suszy w kontekście gospodarowania zdolnościami retencyjnymi zlewni oraz zwiększania tych zdolności. Bez odpowiedzi pozostaje jakie są to działania? Jednocześnie w korespondencji z nadleśnictwem otrzymaliśmy informację, że nadleśnictwo nie wykonywało w latach 2011-20 oraz nie planuje w kolejnych 10 latach budowy jakichkolwiek zastawek w celu zwiększenia retencji. Jedynym działaniem, o którym możemy przeczytać jest remont zbiornika Kozieławy w ramach zrealizowanego programu unijnego. Jednakże jego oddziaływanie mikroklimatyczne jest ograniczane do niewielkiego obszaru w porównaniu do 11,5 tys ha nadleśnictwa. Poza tym z uwagi na brak zamontowanych piezometrów do końca nie wiadomo jak daleko ów zbiornik faktycznie oddziałuje.

W dokumentacji jest wiele wzajemnie sprzecznych zapisów dotyczących gospodarki wodnej. Dla przykładu na stronie 75 czytamy (...)Lasy Nadleśnictwa Kędzierzyn są w wystarczającym stopniu zaopatrzone w wodę. Należy jednak podkreślić konieczność systematycznej konserwacji sieci rowów melioracyjnych, tak aby mogły prawidłowo spełniać swoje funkcje, tj. utrzymywać stabilne stosunki wodne.(...) Jak to się ma do poniższych zapisów z tego samego dokumentu dotyczących leja depresyjnego? (...)Należy podkreślić, że intensywna eksploatacja wód zbiornika spowodowała powstanie rozległego, regionalnego leja depresji w jego centralnej części tj. na obszarze miasta Kędzierzyn-Koźle i Zdzeszowice.(...) i dalej (...)W ostatnich latach następuje wyraźne obniżenie poziomu wód gruntowych. Składa się na to szereg przyczyn, do których należą między innymi:
- zmniejszenie ilości opadów w wyniku okresowych zmian klimatu (ocieplenie),

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ
ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle
@: fundacjawiedziecwiecej@gmail.com
tel: 721 394 667

- nadmierny odpływ wód powierzchniowych np. poprzez sieć rowów melioracyjnych.(...)
Zastanawiające zapisy w kontekście jemości o której na str 205 czytamy że (...)Ten patogen, w połączeniu z pogłębiającym się po roku 2015 tzw. kompleksem posuch powoduje zamieranie drzewostanów sosnowych. W trakcie prac terenowych istotne uszkodzenia, gdzie jako główną przyczynę podano jemość odnotowano na powierzchni ponad 22 ha.(...)

Nie jest tak, że autorzy nie widzą znaczącego charakteru małej retencji (strona 78) wymieniając sposoby magazynowania wody. Jednak bez konkretnych wskazań, a przecież przebudowa drzewostanów na krótszą metę powoduje erozję glebową przez istniejące rowy melioracyjne (spływ powierzchniowy). Jedyne działania w kontekście prac z wodą dotyczą zaplanowanych prac związanych z budową przepustów i konserwacją rowów (strona 104). Ciekawe działanie w kontekście braku wody.

Przykładami poprawnie prowadzonej gospodarki są bobry o których mowa na stronie 79. Czy nadleśnictwo planuje działania prowadzące do osiedlania się bobrów w celu retencji wody w obszarach, w których jak samo wspomina w dokumencie utrudnione jest pozyskiwanie drewna? Szczególnie, że dwa zdania niżej jest napisane, że siedliska wilgotne stanowią ok 1/3 powierzchni nadleśnictwa co oznacza, że istnieje znaczący potencjał w kreowaniu gospodarki wodną w lasach które na większości terytorium pełnią funkcję ochronną.(...)Spory udział siedlisk wilgotnych i bardzo wilgotnych 32,6 % co utrudnia zadania w użytkowaniu i hodowli lasu, występują również tereny nie zawsze są dostępne w ciągu całego roku;(...) Może należałoby przemyśleć sprawę pozyskania drzewostanu z terenów wilgotnych. Może warto część tych terenów odpuścić w celu uzyskaniu innych niż gospodarcze cele np. wodochronne co w przypadku wspomnianych zmian klimatycznych wydaje się słusznym kierunkiem zmian? W końcu jak czytamy na stronie 123 (...)Wśród innych czynników abiotycznych, uszkodzenia wodne stanowią 1,0% (8 wydzieleń). Występują na siedliskach: Ol, OLJ, BMw, LMw, Lw. Są to powierzchnie zabagnione, gdzie wysoki poziom wód gruntowych obniża możliwości produkcyjne siedlisk i hamuje wzrost drzewostanów oraz wpływa na stan zdrowotny drzew.(...)

Kolejnym ze sposobów na akumulację wody jest pozostawianie martwego drewna na rębniach Ib w przypadku istnienia liściastych gatunków domieszkowych. Skoro jak czytamy w dokumencie kradzieże drewna nie są problemem na terenie nadleśnictwa.

Trudno odnieść się do optymistycznych deklaracji ze strony 145 dotyczącej ilości martwego drewna. Z uwagi na to, że nie wiemy na jakich obszarach prowadzono badania a przede wszystkim jaki sortyment wliczano do martwego drewna ciężko się ustosunkować do tego zagadnienia. Jednakże logicznym się wydaje, że istnieje różnica pomiędzy gałęzią o średnicy 5 cm która może służyć jako opał dla przechodzącego obok harcerza a pozostawioną i powoli nasiąkającą kłodą o średnicy 30 cm. Podobnie inaczej traktowane są rębnie IV d w kontekście pozostawiania martwego drewna a inaczej zręby zupełne, które są najczęściej z niego ogoławane. Zapewne między innymi dlatego widać tak znaczącą różnicę pomiędzy drewnem martwym w borach i lasach. Z uwagi na dużą ilość siedlisk borów mieszanych współczynnik pozostawionego martwego drewna powinien być wyższy. Ogólnie średnia objętość drewna na 1 ha jest zbyt mała zarówno w stosunku do RDLP jak i PGL. Martwe drewno wspomniane na stronie 145 (...)Pomiarem nie objęto I klasy wieku, oraz IIa dla niektórych gatunków. Wśród przestojów w tych klasach wieku, szacując zasoby nie inwentaryzowano drewna martwego, pomimo jego występowania. (...) mają większe znaczenie dla wspomnianego wyżej harcerza niż dla ksylofagów, które mogłyby z niego skorzystać. Nie

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ
ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle
@: fundacjawiedziecwiecej@gmail.com
tel: 721 394 667

wspominając o wodzie.

To istotne w kontekście zapisów ze strony 205 (...)W Nadleśnictwie Kędzierzyn najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych, mające na celu zapobieżenie deprecjacji surowca drzewnego, zapewnienie ciągłości użytkowania i trwałości leśnej formacji roślinnej; (...) takie podejście do tematu aż prosi się o zwrócenie uwagi na funkcjonowanie drzew biocenotycznych. Zgodnie z informacją na NTG na terenie nadleśnictwa zostały zinwentaryzowane zaledwie 1262 drzewa biocenotyczne. To oznacza ok 1 drzewa na 10 ha (sic!). Na terenie nadleśnictwa, którego średnia wieku drzewostanu w przypadku 35% powierzchni wynosi powyżej 60 lat.

W końcu operat nawiązuje to do celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej :

(..) d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami;(...)

Drzew biocenotycznych jest ekstremalnie za mało. Ma to negatywny wpływ na zwierzęta z nimi związane. Dla niektórych np. włośchatka dopiero drzewostany sosnowe w wieku powyżej 120 lat stanowią potencjalne miejsce bytowania. Dla porównania w Nadleśnictwie Prószków w drzewostanach nasiennych spotyka się sosny w wieku 200 lat.

Sugerujemy wykorzystanie i wyodrębnienie alei dębowych jako korytarzy ekologicznych z nasadzeniami uzupełniającymi. Zwracamy również uwagę na brak ujętego wpływu obniżenia wieku rębności brzozy jako gatunku z drewnem miękin. Jego całkowite usuwanie powoduje brak możliwości zasiedlenia drzew przed dziuplaki co stoi w sprzeczności z zapisami programu dotyczącymi ochrony dziuplaków.

Dlatego za zbyt optymistyczne można przyjąć zapisy ze str 154 POŚ, że co prawda (...)Nadleśnictwie nie przewiduje się wykonywania zabiegów prowadzących do pogorszenia stosunków wodnych. Zabiegi rębne w krótkim i średnim okresie czasu nie mają istotnego wpływu na wodę (...) ale za to (...)Nadleśnictwo Kędzierzyn stabilizację lokalnych stosunków wodnych realizuje **głównie poprzez projekty związane z małą retencją wodną**. (...), której w praktyce nie będzie. Albo że (...)W Programie ochrony przyrody sformułowano szereg zaleceń w zakresie kształtowania i poprawy stosunków wodnych. Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, w perspektywie zarówno krótko-, średnio- jak i długoterminowej zapisy planu w odniesieniu zachowywania odpowiednich stosunków wodnych będą dodatnie(...)

Skąd ta wiara przy zmieniającym się klimacie i problemach z jemiołą czy kornikiem sześciozębnym na terenie całego RDLP?

Grupa 2

Autorzy elaboratu są świadomi braku badań. Jak czytamy na stronie 64 (...)Rozpoznanie środowiska przyrodniczego obszaru, szczególnie poza granicami nadleśnictwa, wciąż nie jest wystarczający i wymaga przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczych gmin, co jest niezbędne

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ
ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle
@: fundacjawiedziecwiecej@gmail.com
tel: 721 394 667

do określenia dalszych kierunków i form ochrony przyrody(...) Jednakże nie odnoszą tego zagadnienia do terenu samych lasów. Porównując gatunki z PUL za lata 2011-20 i 2021-30 można dojść do wniosku, że nic nowego na terenie nadleśnictwa nie odkryto a nawet ubyło uwzględniając gatunki z których została zdjęta ochrona można.

Problem ten został zauważony w POŚ, gdzie na str 96 czytamy że (...)Na terenie Nadleśnictwa nie prowadzono dokładnych badań faunistycznych. Wykaz gatunków chronionych sporządzono na podstawie poprzedniego Programu ochrony przyrody, z materiałów przekazanych przez RDOŚ Opole i Katowice, inwentaryzacji urzędzeniowej, z wykazów i informacji przekazanych przez Nadleśnictwo, z dostępnych materiałów online(...) Naszym zdaniem gospodarowanie lasami powinno wykraczać poza analizę występowania wyłącznie gatunków szkodliwych

Jednakże pomimo zapisów o braku badań nic nie stoi na przeszkodzie zapisać w dokumentach kuriozalne sformułowania dotyczące ochrony ptaków (strony 139 i 140) (...)Średnio i długookresowe oddziaływanie należy uznać jednak za neutralne lub pozytywne, ponieważ kluczowe wskaźniki struktury drzewostanów, sprzyjające występowaniu poszczególnych gatunków nie ulegną w najbliższym 10-leciu pogorszeniu. Oprócz tego należy również zaznaczyć, że siedliska poszczególnych gatunków ptaków zostaną utrzymane, niewątpliwie jednak może nastąpić ich przestrzenne przesunięcie. Należy zatem przyjąć, że wpływ zaplanowanych zabiegów gospodarczych na poszczególne gatunki ptaków będzie pozytywny(...) Można zauważyć kompletny brak logiki. Nie prowadzimy badań → nie wiemy ile i gdzie występują gatunki chronione → prowadzimy gospodarkę leśną nie uwzględniającą inwentaryzacji gniazd i dziupli → wychodzimy z założenia, że nic się nie stanie a gospodarka jest prowadzona prawidłowo. Bije po oczach brak jakiegokolwiek ewaluacji.

Sugerowalibyśmy nawiązanie stałej współpracy z ośrodkami akademickimi i pasjonatami zajmującymi się ochroną przyrody. To oczywiście wymusza otwarcie się na innych i ustępstwa w prowadzeniu gospodarki wywołane przez nadzór społeczny ale na dłuższą metę daje pozytywne efekty.

Grupa 3

Na stronie 88 czytamy, że (...)Przy projektowaniu składów odnowień dla poszczególnych siedlisk należy uwzględnić: warianty typu siedliskowego i uwilgotnienia, podtyp gleby, oraz lokalne warunki mikrosiedliskowe(...). Co oznacza, że w zapisach kompletnie nie uwzględnia się obszarów przyosiedlowych i innego podejścia do wielości zachowanych kęp. Co więcej na str 226 możemy przeczytać, że (...)Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego prowadzone było zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki leśnej sformalizowanej w postaci Zasad Hodowli Lasu, IUL oraz innych wytycznych. Brano pod uwagę aktualne potrzeby hodowlane drzewostanów, wiek, jakość i kondycję zdrowotną, układ przestrzenny, wytyczne LP(...). Oznacza to całkowity brak uwzględnienia interesów społecznych. Na stronie 73 znajdziemy informację o problemach klimatycznych (...)Zaburzenia w przestrzennym rozkładzie temperatur powietrza wprowadza zespół miejskoprzemysłowy Kędzierzyn-Koźle, który przyczynia się do powstania tzw. „miejskiej wyspy ciepła”. Ze względu na pokrycie terenu powierzchniami betonowymi, asfaltowymi, emitorami cieplnymi (przemysł, budownictwo) itp. o odmiennych w stosunku do naturalnych – właściwościach cieplnych, obszar ten wyraźnie się wyróżnia na tle niezurbanizowanego otoczenia. (...). Pomimo świadomości całkowicie pomija się elementy związane z proponowanymi rębiami w

FUNDACJA WIEDZIEĆ WIĘCEJ
ul. Kadetów 9/3 47-200 Kędzierzyn-Koźle
@: fundacijawiedziecwiecej@gmail.com
tel: 721 394 667

okolicach najbardziej zurbanizowanych terenów, jakim są osiedla Piastów i Śródmieście. W pasie uważanym przez mieszkańców jako naturalny bufor pomiędzy nimi a zakładami przemysłowymi. Proponowana rębnia 1b przy zachowaniu zaledwie 5% kęp starodrzewia jest wysoce niezadowalającym rozwiązaniem i może być zarzewiem konfliktów społecznych, z którymi RDL P Katowice ma do czynienia, chociażby w przypadku doświadczeń z Nadleśnictwa Turawa a dokładnie Turawa-Marszałki. Z tym, że tam mamy do czynienia z niewielką miejscowością a tu z kilkunastotysięcznym blokowiskiem. Warto wspomnieć konflikt mieszkańców osiedla Śródmieście z władzami powiatu w sprawie wycinki zaledwie kilkunastu drzew przy ulicy Wojska Polskiego. W ciągu kilku dni grupa zapaleńców zebrała prawie 1000 podpisów pod petycją, nie mówiąc o zorganizowanym proteście.

Na zmianę kęp pozwalają zapisy str 227 (...) Przy projektowaniu rębni zupełnych oraz cięć uprzętających założono pozostawienie co najmniej 5 % grubizny. Pozostanie ona do naturalnego rozpadu spełniając różnorakie funkcje biologiczne w wyprowadzanych uprawach i młodnikach. (...) mówiące o „co najmniej” 5%.

W miarę zwarty teren został w ostatnim okresie)w przeciągu 2 lat zniszczony przez budowę tłoczni gazu, dróg dojazdowych oraz pod rurociągi. Prowadzenie dalszej wycinki na siedliskach borów (rębnie zupełne) wcześniej lub później doprowadzi do konfliktów społecznych które można zawczasu załagodzić stosując strefy buforowe oddzielacz zręby od uczęszczanych ścieżek. Co więcej są one również ważne z uwagi na przeciwdziałania wyspom ciepła blokowisk.

Z poważaniem
Kamil Nowak